

STORK

Jaarverslag 2021

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de STichting Ooievaars Research & Knowhow (STORK). Het is een verantwoording van alle zaken naar hen, die hebben gezorgd dat de stichting ook in 2021 weer aan haar missie heeft kunnen werken. Zonder die ondersteuning in welk opzicht dan ook zou het functioneren heel wat moeizamer zijn gegaan. We hopen dat ieder nog lang kan genieten van de aanwezigheid van de ooievaar in het Nederlandse landschap. Met de publicatie van dit verslag voldoet STORK aan de wettelijke verplichting van een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Een ANBI-status houdt in dat schenkers belastingvoordelen hebben bij schenkingen en giften.

Missie van STORK

STORK staat voor STichting Ooievaars Research & Knowhow en is opgericht in 2008. STORK heeft als doelstelling de belangen van de ooievaar in het algemeen te behartigen en de ooievaarspopulatie in stand te houden. Ooievaars zijn een onlosmakelijk onderdeel van het Nederlandse landschap. STORK houdt de (aantals)ontwikkelingen rond de populatie ooievaars (*Ciconia ciconia*) in Nederland in de gaten. Deze gegevens vormen een goede onderbouwing bij verder onderzoek. Door ons in te zetten voor het behoud en de bescherming van de ooievaar willen wij proberen het bovenstaande te realiseren. Wij hopen daarbij dat niet alleen wij, maar ook vele anderen een hoop plezier beleven aan deze voor Nederland zo karakteristieke vogelsoort.

Bestuur

Het bestuur was als in 2021 als volgt samengesteld:

Voorzitter	Arda van der Lee
Secretaris	Monique v.d. Broek
Penningmeester	Egbert Leijdekker
Leden	Annemieke Enters
	Wim van Nee

Door veel bestuurszaken via e-mail af te handelen, was het mogelijk om ook in 2021 het aantal bestuursvergaderingen te beperken. De vergaderingen in maart en november vonden digitaal plaats.

Behalve taken die verbonden zijn aan de bestuursfuncties, zijn er ook veel onderwerpen die om gerichte aandacht vragen. Soms zijn bestuursleden trekker en delegeren zij de taken. Dit jaar is het huishoudelijk reglement herzien, maar wellicht is nog een nieuwe aanpassing wenselijk in het kader van gewijzigde wetgeving (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen).

De volgende aandachtsgebieden zijn benoemd.

- voorlichting, fondsenwerving en public relations
- website en nieuwsbrief
- Beleef de Lente
- promotiekraam
- monitoring (ringonderzoek en tellingen)
- wet- en regelgeving
- coördinatie van uiteenlopende ooievaarszaken.

Om contact te krijgen met STORK is er een e-mailadres. Dit adres is te vinden op de website van STORK en in onze brochure. Telefonisch contact is alleen mogelijk als men beschikt over het telefoonnummer van een van de bestuursleden of naar hen is verwezen via secretariaat.stork@ooievaars.eu of info.stork@ooievaars.eu

Vooraf ook door het programma Beleef De Lente was er veel contact met Vogelbescherming Nederland. Van deze organisatie ondervinden we in alle opzichten steun. In 2021 is er eveneens contact geweest met ooievaarsstations, Sovon, Vogeltrekstation, NVWA, enkele gemeenten, Waarneming.nl, Vogelinformatiecentrum Texel, Vogelpark Avifauna, enkele IVN-afdelingen, KRO-NCRV, Storch-Schweiz, een aantal asielen en vogelwerkgroepen. Daarnaast uiteraard met ringers en melders (uit binnen- en buitenland), nesteigenaren en informanten.

Voorlichting

Promotiekraam

Met deze kraam is STORK vertegenwoordigd wanneer er iets georganiseerd wordt waaraan grote aantallen vogelliefhebbers een bezoek brengen. Daaraan moeten voor de Stichting, als non-profit organisatie, bij voorkeur geen kosten verbonden zijn, zoals kraamhuur.

Uitgangspunt van de kraam is grotere bekendheid geven aan STORK door persoonlijk contact met de doelgroep. Er wordt voorlichting gegeven en er zijn allerlei ooievaarspullen te koop: knuffels, een ooievaarsboekje enz. Ook via onze website www.ooievaars.eu zijn sommige artikelen aan te schaffen.

In 2021 was de Landelijke dag van Sovon, opnieuw online. STORK was er dit jaar niet bij.

Fondsenwerving

Voor het in stand houden van de organisatie zijn wij afhankelijk van donaties, schenkingen, legaten, erfstellingen, lijfrentes en subsidies. Het is zelfs zo dat we bij het ringen van jonge ooievaars een vergoeding moeten vragen voor elke aangelegde ring. Tot het verstrekken van een structurele ondersteuning voor dit belangrijke werk is niemand bereid. Dankzij de steun van Vogelbescherming zijn wij gelukkig in staat om geregeld ook aanvullende projecten uit te voeren.

Website en e-mail

De website is in 2021 ruim 40.000 keer bekeken door ongeveer 31.000 unieke bezoekers. De meest bekeken pagina's waren de wintertelling, nestadviezen en de algemene informatie over trek en trekroutes, de witte ooievaar en soorten ooievaars.

De digitale nieuwsbrief verscheen 5 keer en wordt gestuurd naar 543 adressen.

Verreweg de meeste belangstellenden bereiken STORK via e-mail. Hiervoor worden verschillende webmail-adressen gebruikt, waarvan info.stork@ooievaars.eu en secretariaat.stork@ooievaars.eu als contactadressen op de website staan. Verder wordt voor allerhande correspondentie erg veel gebruik gemaakt van de privé-mailadressen van de bestuursleden. In 2021 kwamen er een kleine 500 mails binnen bij de verschillende bestuursleden van STORK, met name veel rond de wintertelling in januari en tijdens het

broedseizoen. De vragen zijn heel divers, vaak over het plaatsen of onderhouden van een nest.

Regelmatig worden vragen gesteld over (het invullen van) Nestkaart Ooievaar en het melden van ooievaars in GRIEL (het invoerprogramma van het Vogeltrekstation).

Pers

De media blijven geïnteresseerd in ooievaars en daardoor ook in STORK. Op onze website is onder de rubriek Nieuws te zien dat er geregeld aandacht was van de pers.

De belangstelling van de pers voor de wintertelling in januari was weer groot. Daarnaast was er extra aandacht van de pers voor STORK tijdens Beleef de Lente. Op de website staat een overzicht van alle nieuwsitems met actieve links.

Beleef de Lente

Ook dit jaar heeft STORK haar medewerking verleend aan 'Beleef de Lente'. Het nest dat werd gevolgd was weer het nest op het stadhuis van Gennep. Bestuursleden en vrijwilligers van STORK schreven drie keer per week een weblog over de gebeurtenissen. Helaas overleefden de jongen op dit nest het koude voorjaar niet, waardoor we eerder dan andere jaren zijn gestopt met het schrijven van de weblogs. Het enthousiaste en kundige commentaar leidde tot reacties, vragen in het forum en contacten van de webmasters met volgers. Hierdoor bleef STORK letterlijk in de kijker.

Beestenbrigade

In maart kwam vanuit KRO-NCRV de vraag of STORK mee wil werken aan het programma Beestenbrigade, een educatief kleuterprogramma op Zappelin. Twee kleuters hebben een missie over de ooievaar en voeren die uit samen met de presentator. Het belang van de ooievaar stond voorop. STORK is goed betrokken geweest bij het geheel. De opnames (13 juni) zijn gemaakt bij ooievaarsstation De Lokkerij in het asiel en tijdens het ringen van jonge ooievaars, de uitzending was op 21 oktober.

Brochure

Er is nog steeds belangstelling voor de brochure 'Ooievaar, het ware verhaal achter deze grote en opvallende vogel'. Geïnteresseerden kunnen deze brochure in de kraam krijgen of tegen vergoeding van portokosten via de website. Dit laatste werd door meerdere geïnteresseerden gedaan.

Monitoring van broedparen met Nestkaart Ooievaar

In 2021 zijn 344 nestkaarten ingevuld door 76 waarnemers. Dit is een lichte afname tov 2020. Ook zijn er in 2021, met terugwerkende kracht, oude jaarkaarten ingevuld. Het invullen van Nestkaart blijft een speerpunt. De aandacht blijft nodig.

Een paar wetenswaardigheden uit de ingevulde jaarkaarten: gemiddeld aantal uitgevlogen jongen 2,0 per broedgeval. Dat is iets minder dan in 2020 (2,2) en 2019 (2,4). Het werkelijke gemiddelde ligt waarschijnlijk lager. STORK vermoedt dat de animo om een niet succesvol nest te melden minder groot is. We beschikken op dit moment over minder broedseizoengegevens dan vroeger. Dit hoeft geen probleem te zijn om de trend van het aantal broedparen in Nederland te blijven volgen. Het is dan wel zaak dat het aantal gemelde broedparen een representatieve steekproef is van de Nederlandse broedvogelpopulatie. Een voorzichtige schatting van het aantal broedparen in 2021 is minimaal 1300. De onzekerheid over het aantal wordt ieder jaar groter. Over het gebruik, de verbetering en de promotie van Nestkaart Ooievaar is regelmatig contact geweest met Sovon en VBN.

Steeds meer ooievaars kiezen ervoor om hun nest in een boom te bouwen. Dit geldt inmiddels voor meer dan de helft van de broedgevallen. Het is een mooie ontwikkeling. De keuze voor de nestplaats wordt bepaald door het aanwezige voedsel en de beschikbare nestgelegenheid.

Ringonderzoek

Ieder jaar worden, als daar mogelijkheden voor zijn, jonge ooievaars geringd door hiervoor speciaal gecertificeerde ringers. Dit gebeurt in principe alleen wanneer daarom wordt gevraagd door nesteigenaren of contactpersonen, maar het kan ook op initiatief van STORK. Na het verzoek van nesteigenaren wordt de haalbaarheid en wenselijkheid door de STORK-ringer beoordeeld. Voorafgaand aan het ringen wordt gevraagd of mensen bereid zijn een bijdrage te leveren in de kosten van het ringen. Een richtprijs hiervoor is een vergoeding van € 10,- per aangelegde ring. Wanneer zij hiertoe niet bereid zijn, is het aan de ringer om te bepalen of de jongen zullen worden geringd. Daarbij wordt de haalbaarheid, de wenselijkheid én de goede geografische spreiding over het land goed in het oog gehouden. Het aantal geringde jongen en de dekking van de verschillende gebieden, voldoen aan deze optimale ringinspanning, (beschreven in het rapport van Nederlands Instituut voor Ecologie, 2006).

De eerste jongen werden dit seizoen ruim een week eerder geringd dan anders. In de loop van het broedseizoen bleek, dat de broedparen die in maart zijn begonnen met broeden, succesvoller waren dan zij die in april tot broeden kwamen.

De coronabeperkingen hebben invloed gehad op de ringinspanning. In een enkele regio is dit jaar helemaal niet geringd. In de regio's waar wel is geringd, kon met bijna dezelfde dekking geringd worden als andere jaren.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat er in 2021 minder jongen zijn geringd dan 2020. In 2021 waren er ongeveer 1800 terugmeldingen van ooievaars die in Nederland zijn geringd.

Globaal overzicht aangelegde ringen:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Groningen, Friesland, Drenthe	98	85	57	138	129	117	123
Grensstreek Drenthe/Overijssel, Twente	160	134	121	200	155	185	107
IJsselstreek	144	133	103	130	133	128	106
West-Nederland	69	61	63	147	118	64	53
Grote rivieren, Noord-Brabant, Limburg	81	66	94	89	90	64	53
Totaal	552	479	438	704	625	558	442

Aangelegde ringen, overzicht per regio. Let op: het aantal uitgevlogen jongen ligt veel hoger. Lang niet alle jonge ooievaars worden geringd.

Voorjaargestelling

STORK wil graag meer informatie over het aantal broedgevallen. Nestkaart is hiervoor geen handig systeem. Na overleg met Sovon is besloten om BMP hiervoor te gebruiken, een wetenschappelijk verantwoorde manier van tellen. Het gekozen gebied wordt dekkend geteld op aantal broedparen. Met de reeks getallen van meerdere jaren zie je de groei/verandering van aantal broedparen. Dit is representatief voor het geheel. STORK benadert ringers/nesteigenaren/liefhebbers hiervoor.

STORK- ringers.

Zoals in het plan voor 2020 al beschreven, hebben alle STORK-ringers meer zelfstandigheid gekregen. Dat is goed verlopen. Aan een aantal ringers is telefonische ondersteuning gegeven bij het invoeren van de ringgegevens (rgg) in Griel. Voor een enkele ringer zijn de rgg nog door STORK ingevoerd.

Vanwege Corona konden enkele ringers geen certificeringsbijeenkomst bijwonen. Hierover is met het Vogeltrekstation overleg gevoerd en zijn oplossingen gevonden, zodat er toch geringd kon worden. De benodigde certificeringen pakken we in ringseizoen 2022 weer op.

Wintertelling

Net als in de voorgaande jaren is de wintertelling gehouden in hetzelfde weekend als de watervogeltelling van Sovon. Dit was het weekend van 16 en 17 januari 2021. Er was een record aantal melders, namelijk ruim 950. Door hen zijn 991 ooievaars geteld met een goede spreiding over het land.

STORK heeft in 2021 dezelfde publiciteitsinspanning verricht als voorgaande jaren, de mediabelangstelling was groot.

Financieel jaarverslag 2021

Resultatenrekening									
Ontvangsten	2019	2020	2021	begroting	Uitgaven	2019	2020	2021	begroting
Bankrente	3	2	2		Algemene kosten	644	444	487	450
Bijdrage vogelringen	2.758	1.153	748	950	Kosten (gebruik) vogelringen	2.503	962	558	1.000
Giften / donaties	741	585	700	600	Reis- en verzendkosten ringen	529	347	326	350
Lezingen					Reiskosten (overig)	483	32		400
Ontvangen weblogvergoeding VBN	525	600	600	500					
Reclame website	250	250	250	250					
Verkopen kleding / attributen	112								
Verkoop prentenboekjes	23				Resultaat	253	804	929	100
Totaal ontvangsten	4.411	2.590	2.300	2.300	Totaal uitgaven	4.411	2.590	2.300	2.300

Balans							
ACTIVA (bezittingen)	2019	2020	2021	PASSIVA (schulden)	2019	2020	2021
Totaal bank (rekening courant)	3.527	4.096	4.119	Nog te betalen	484	15	15
Totaal bank (spaarrekening)	24.719	24.721	24.724	Vooruit ontvangen donatie		25	50
Voorraad ringen	675	464	1.044	Reservering Het Doove Gat	4.674	4.674	4.674
Nog te ontvangen	3	2	351	Eigen vermogen	23.766	24.570	25.499
totaal activa	28.924	29.283	30.238	totaal passiva	28.923	29.283	30.238

STORK is door de belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).